

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 6 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy w Kutnie IV Wydział Pracy, stwierdził swoją niewłaściwość miejscową w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. przeciwko B. K. o karę umowną i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu Wydział Pracy w Łomży, jako rzeczowo i miejscowo właściwemu do rozpoznania sprawy.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd powołał się na podniesiony przez stronę pozwaną zarzut niewłaściwości sądu, w którym pozwany wskazał, iż właściwym w niniejszej sprawie z uwagi na miejsce jego zamieszkania, jak i miejsce świadczenia pracy oraz siedzibę zakładu pozwanego, jest Sąd Rejonowy w Łomży.

Rozstrzygając zagadnienie, czy umowa stron stosunku pracy co do wyboru sądu właściwego dla rozstrzygania sporów z zakresu prawa pracy jest dopuszczalna, Sąd podzielił pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia 20.05.2014 r. I PK 285/13 i przyjął, iż uregulowanie właściwości z zakresu prawa pracy wyłącza właściwość umowną określoną w art. 46 § 1 k.p.c. W konsekwencji uznał, iż właściwość miejscowa Sądu Rejonowego w Kutnie nie znajduje uzasadnienia prawnego.

Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji na podstawie art. 200 § 1 k.p.c. orzekł jak w sensacji, przekazując sprawę do rozpoznania sądowi miejscowo właściwemu.

Powyższe orzeczenie zaskarżył w całości pełnomocnik strony powodowej.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie prawa procesowego tj. niewłaściwe zastosowanie art. 461 § 1 k.p.c. przez uznanie, iż Sąd Rejonowy w Kutnie nie jest sądem właściwym jako Sąd, w którego okręgu znajduje się zakład pracy.

W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł, iż w rzeczywistości w materiale dowodowym uzasadnienie znajduje jedynie przesłanka właściwości ogólnej pozwanego, bowiem w istocie sądem miejscowo właściwym ze względu na miejsce zamieszkania pozwanego jest Sąd Rejonowy w Łomży. Jednocześnie wskazał, iż żadne dowody nie potwierdzają, że pozwany był zatrudniony w zakładzie pracy w Ł., natomiast z umowy o pracę na czas nieokreślony wynika, iż ustalonym miejscem wykonywania pracy była Wytwórnia (...). W związku z powyższym, powołując się na art. 461 § 1 k.p.c. skarżący zaznaczył, iż miejsce położenia zakładu pracy uzasadnia właściwość przemienną Sądu Rejonowego w Kutnie.

Mając na uwadze powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na powyższe pozwany pismem z dnia 3 marca 2015 r. wniósł o oddalenie zażalenia w całości.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 461 § 1 kpc strona powodowa w sprawach z zakresu prawa pracy może wytoczyć powództwo:

1. przed sądem właściwości ogólnej (zgodnie z art. 27 i 30 kpc w przypadku gdy pozwany jest pracodawcą – wg miejsca jego siedziby),
2. przed sądem, w którego okręgu praca jest, była lub miała być wykonywana,
3. przed sądem, w którego okręgu znajduje się zakład pracy.

Celem wprowadzenia przepisów o właściwości przemiennej było więc ułatwienie uprawnionym dochodzenia roszczeń przez stworzenie tym podmiotom najbardziej dogodnego dostępu do sądu (por. uchwała SN z dnia 4.01.1995 r., III CZP 148/94, OSNC 1995/4/61). Niemniej jednak podkreślenia wymaga, że stworzenie powyższego udogodnienia nie oznacza, iż możliwym jest wystąpienie z powództwem przed dowolnie wybrany Sąd, który z uwagi na jego siedzibę jest dla powoda najdogodniejszy. Powód z uwagi na brzmienie art. 461 kpc jest bowiem ograniczony w swoim wyborze i może wytoczyć powództwo wyłącznie przed jednym ze wskazanych sądów, pod warunkiem spełnienia ustawowo przewidzianych przesłanek.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy, skarżący wywodził, iż Sądem właściwym dla jej rozpoznania jest Sąd Rejonowy w Kutnie, z uwagi na zapis w umowie o pracę oraz właściwość przemianą. Sąd I instancji wskazał w swoim uzasadnieniu, w oparciu o wyrok SN z 20 maja 2014 r. I PK 285/13 (LEX nr 1493913), że właściwość sądu uzasadniona umową stosunku pracy nie znajduje uzasadnienia prawnego. Powyższego nie kwestionował żalący podnosząc jedynie inne elementy, które w jego ocenie miałyby świadczyć o właściwości Sądu Rejonowego w Kutnie

Na gruncie rozpatrywanego przypadku brak jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że Sąd Rejonowy w Kutnie pozostawał właściwy z uwagi miejsce siedziby powoda, usytuowanie zakładu pracy czy okręgu, w którym praca jest, była lub miała być wykonywana.

Zauważyć należy, iż miejsce świadczenia pracy stanowi jeden z istotnych składników umowy o pracę, obustronnie uzgodniony, objęty ogólnym zakazem jednostronnej zmiany przez któregokolwiek z kontrahentów umowy. Strony zawierające umowę o pracę mają dużą swobodę w określeniu miejsca pracy. Może być ono określone na stałe bądź jako miejsce zmienne, przy czym w tym ostatnim wypadku zmienność miejsca pracy może wynikać z samego charakteru (rodzaju) pełnionej pracy. Ogólnie pod pojęciem miejsca pracy rozumie się bądź stały punkt w znaczeniu geograficznym, bądź pewien oznaczony obszar, strefę określoną granicami jednostki administracyjnej podziału kraju lub w inny dostatecznie wyraźny sposób, w którym ma nastąpić dopełnienie świadczenia pracy. "Miejsce pracy" nie musi być wyposażone w zaplecze socjalne, kadrowe i techniczne. Wykonywanie pracy w uzgodnionym przez strony "miejscu pracy" pracownika nie rodzi obowiązku płacenia takiemu pracownikowi ani diet, ani świadczeń rozłąkowych (zob. wyr. SN z 1.4.1985 r., I PR 19/85, OSPiKA 1986, Nr 3, poz. 46).

Odnosząc się do powyższego ponieść należy, iż wprawdzie w umowie o pracę, jako miejsce wykonywania pracy wskazano Wytwórnię (...), to z okoliczności sprawy wynika jednak, iż pozwany wykonywał obowiązki pracownicze poprzez pracę w terenie. Natomiast jak wskazał powód powyższy zapis wprowadzono m.in. dla celów porządkowych, podczas gdy to określony geograficznie rejon, a nie zakład produkcyjny jest rzeczywistym miejscem pracy. Zatem sam powód sprecyzował, iż miejsce pracy pracowników zatrudnionych na stanowisku handlowca określone jest przez pryzmat rejonu, w którym wykonują oni swoje obowiązki. Tymczasem bezspornym jest, iż pozwany faktycznie wykonywał obowiązki pracownicze na terenie powiatu (...) i w jego okolicach. Powyższe pozwany wskazywał już w odpowiedzi na pozew (k 46), zaś powód nie kwestionował tej okoliczności w zażaleniu. Poza tym nawet jeżeli przyjąć, iż miejscem wykonywania pracy pozwanego była Wytwórnia (...) w Ł., to nie uzasadniałoby to właściwości Sądu Rejonowego w Kutnie. Brak jest natomiast jakichkolwiek podstaw do uznania, że pozwany świadczył pracę w siedzibie Spółki czy też w jej rejonie.

Jednocześnie podnieść należy, iż powód niewłaściwie zinterpretował ostatnie kryterium zakreślone w treści art. 461 § 1 kpc, czyli pojecie siedziby zakładu pracy utożsamiając ją z siedzibą pracodawcy. Zakładem pracy w rozumieniu art. 462 k.p.c. nie jest bowiem siedziba pracodawcy, lecz należący do niego konkretny zakład, w którym pracownik jest bądź był zatrudniony. Jeżeli zakład jest jednostką organizacyjną osoby prawnej, decyduje siedziba zakładu, a nie siedziba osoby prawnej jako całości. Wobec tego nawet gdyby przyjąć, iż rzeczywiście miejscem wykonywania pracy pozwanego zgodnie z umową o pracę, było Ł. - nie przesądza to o właściwości Sądu Rejonowego w Kutnie. Natomiast z zebranego w sprawie materiału dowodowego w żaden sposób nie wynika, aby siedziba pracodawcy uzasadniała właściwość Sądu Rejonowego w Kutnie w niniejszej sprawie. Należy podkreślić, że pozwany jeżeli przebywał w zakładzie powoda to najczęściej w zakładzie produkcyjnym w Ł., czemu skarżący nie przeczył wywodząc jedynie, iż

zatrudnienie pozwanego polegało na pracy w terenie. Siedziba zaś tego zakładu pracy również uzasadnia właściwość miejscową Sądu Rejonowego w Łomży.

Z uwagi na wszystkie podane powyżej okoliczności, wbrew twierdzeniom skarżącego, właściwość miejscowa Sądu Rejonowego w Kutnie nie znajduje żadnego uzasadnienia. Natomiast z uwagi na właściwość ogólną tj. miejsce zamieszkania pozwanego oraz miejsce wykonywania przez niego pracy uznać należało, iż do rozpoznania i rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy zarówno rzeczowo, jak i miejscowo właściwym był Sąd Rejonowy w Łomży.

Orzeczenie Sądu I instancji odpowiada zatem prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc. oddalił zażalenie powoda jako bezzasadne.